

עין משפט
נר מצוה

ב:

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

מסורת הש"ס

(א) גיטין (ל.ג. ט) גיטין
ז' ע"ז ל. ט (ג) גיטין עב
כ"ב הל' (ד) גיטין ע"ג
(ט) גיטין (ז) לה נדרים כ"ג
(י) לה נדרים (י) ודיה
תוס' ומהם ק"ב: ד"ה
פרק (ט) שבע שנה חודש
כ"ג.

גילוי הש"ס

תוס' ד"ה לא נשאו וכו'
סקובילין הרי כ"ב וכן
במדינת דף לה ע"א ברין
ד"ה דוקא נמי:

מוסף רש"י

הרי זה גיטין אם לא
באחי כ"י אינו גט. דכיון
ללא אחר מעכבי משמע
ללא ר"ב חרש יבא גט
ואינו מת בתוך הזמן
לכ"ה יבא גט. ורש"י ע"ג
הוא לא אחר שיהא גט
אלא עד י"ב חרש והוא
כבר מת ואין יכול לגרש.
חוקקה ליבא אם אין לו
אבל אי אחר מעכבי יבא
גט אם לא בחתי עד י"ב
חרש ומת בתוך כן קרי י"ב
ד"ה ורש"י חוקקה ליבא גט
מתי. כגמרא אם חתום או
יבא גט ורש"י ע"ג כ"ב פרק
לא אחר חרש. דמשמע
לכ"ה חרש ואין גט לאחר
מיתה (גיטין ע"ג. ד"ה זה
גיטין מחוליה זה. שעת
מחוליה זה ואין. וכן שעת
הגט מן אלף לאחר מיתה
(גיטין ע"ג. ד"ה זה גיטין
לאחר מיתה לא אחר
כלום. דלא נטר לגרשה
אלא עד לאחר מיתה ואין
גט לאחר מיתה ורש"י ע"ג
ב"ב פרק ופסקיה
מברא. מעבר המים שלא
מלא את המעבורת ויטין
ל. לא שמיא מחיא.
דלא מטי עד הכא ואין
טענת אונס נהתי גיטין
למחר חריפה. ע"ג.

פשיט רב אחאי. הך בעיא מממתין דקמיני לא נישאו ולא קמיני
לא נשאו לישתמע שהבעלים מעכבים: אלא לא נישאו. הן נבעלים.
מלה העכבה נשאים: ואידי דנפלא רישא בדידיה. ומתין לבתולה
שנים עשר חדש ולאמנה שלשים יום: ולטעין גיטין אינו כן. אלפיך
קחי דלשמעינן שכתב האונס

פוטרו מן המזונות לענין גיטין אין
טענת אונס מועלת אם נתן גט
לנשואו ע"מ אם לא אבא עד זמן
פלוגי יבא גט (ונאנס) ולא נה הכי
זה גט ואינו יכול לומר אונס המימי:
אלמלא קסבר אין אונס בגטין. אין
טענת אונס בגטין. ולקמיה מפרכ
טעמא: אינו גט. ואם אין להי' ננים
זקוקה ליבא: משם הוא דאינו גט.
דכא לא שויא גיטא עד י"ב חדש
והוא מת בתוך הזמן ומאן קא מגרש
לה מהשתא אין המתיים מגרשי:
משם הוא דאינו גט. משום דלון גט
לאחר מיתה אבל משום אונס אחרינא
לא מפיק גיטא אלמלא אין אונס
בגטין דאי קלקא דעתך חלה נמי
אינו גט דמיני חלה ועד שנתן גט
שאיין אונס גדול מזה: היא גופא
קמ"ל. כלומר היא דתנא מת לאו
לדיוקא דילה תניה למידק חלה חלה
הכי זה לא לשמעין היא גופא
דלון גט לאחר מיתה ואפי' בלא תנאי
כגון האומר לנשואו הכי זה גיטין
לאחר מותי אינו גט לפטורה מן
היבס: זה גיטין אם שמי. שכיב
מרע שכתב גט לנשואו נאחד מן
הנשואות הללו זה גיטין אם מתי או
זה גיטין מחוליה זה משיפסק חוליה זה
(מעלי) משמע והוא מת מחוליה חוליה
לא אחר כלום שהרי משיפסק אינו
בתיים ואינו יכול לגרש: דלמא.
הא דליצטרך סיפא אם לא בחתי
וכי לפוקה מדרבנמיני איצטרך
דפליגי עולה ואמרי דלון גט לאחר
מיתה הוא דכיון דכתוב בגט זמן
מכתיבו הוא מוכיח שקב אחר לה
אם לא בחתי לחזו זמן יהא גט
למפרע מהיום דאי לא משוי גיטא
עד שנים עשר חדש למה כתב יום
מכתיב הגט בתיבו לכתוב אם לא
בחתי לר"ה פלוגי יהא גט: הסיור
לינשא. בלא חליפה להיא דלם לא
בחתי: ומנו של עשר מוכיח עליו.
לא לתס נכתב זמנו לחזו אם לא
להודיע שמיים הכתיבה והמקרה
הוא מגרשה אם לא יבא לחזו זמן
הלך אע"ג דלא כתב זה גיטין מהיום
אם לא בחתי כ"י כמאן דכתב מהיום
דמי. ובבבא בתרא (דף ק"ה.) אמרה
רבי יוסי דתני הכותב נכסיו לבטו לרין שימוב מהיום ולאחר
מיתה ואם לא כתב מהיום אינה מתנה רבי יוסי אומר אינו לרין:
ואלא מסיפא. נטר רבא דלון אונס בגיטין: הרי זה גט. ועל"ג
דלון אונס גדול ממיתה אלמלא אין אונס בגיטין והוא דין תלה:
דלמא מש דוקא. דכל עצמו שכתב לה זמן ממתן כן כתב לה שאל
ימות יהיה גט למפרע שלא חזוקק ליבא ובהאי אונסא לא נישא ליה
למיבטל גיטא אבל דאונסא אחרינא דניהא ליה לבטולי גיטא ביה אימא
לך יש אונס בגיטין: ופסקיה מברא. הנהר הפסקיה שהיתה המעבורת
חזר העיר ולא יכול לעבור: חזו דאחאי. שכתבי: לא שמיא מסיא.
יהוי גיטא ואם רצה תינשא לאחר וגם לכהונה נפסקת מהיום:
זימנין

רבי יוסי דתני הכותב נכסיו לבטו לרין שימוב מהיום ולאחר
מיתה ואם לא כתב מהיום אינה מתנה רבי יוסי אומר אינו לרין:
ואלא מסיפא. נטר רבא דלון אונס בגיטין: הרי זה גט. ועל"ג
דלון אונס גדול ממיתה אלמלא אין אונס בגיטין והוא דין תלה:
דלמא מש דוקא. דכל עצמו שכתב לה זמן ממתן כן כתב לה שאל
ימות יהיה גט למפרע שלא חזוקק ליבא ובהאי אונסא לא נישא ליה
למיבטל גיטא אבל דאונסא אחרינא דניהא ליה לבטולי גיטא ביה אימא
לך יש אונס בגיטין: ופסקיה מברא. הנהר הפסקיה שהיתה המעבורת
חזר העיר ולא יכול לעבור: חזו דאחאי. שכתבי: לא שמיא מסיא.
יהוי גיטא ואם רצה תינשא לאחר וגם לכהונה נפסקת מהיום:
זימנין

מציא אמרה ליה נסתחפה שדרו. ואינו יכול לטעון לדרכה
מזלה גרם דכיון דלא מפקדה אפרייה ורבייה לא
מינשא כדאמרין בהנא על יבמתו (יבמות דף סד:) ועוד להאשה
היא שדה של הבעל ואין הבעל שדה שלה: לפיכך חיה הוא אינו

דלא מציא אמרה ליה נסתחפה שדרו כי
תיבעי לך שלא בשעת ווסתה מאי כיון דלא
בשעת ווסתה הויא מציא אמרה ליה נסתחפה
שדרו או דלמא כיון דאיכא נשי דקא
משנייא ווסתיהו בשעת ווסתה דמי פשיט
רב אחאי הגיע זמן ולא נישאו אוכלות משלו
ואוכלות בתרומה לא נשאו לא קתני אלא
לא נישאו היכי דמי אי דקא מעכבין אינהו
אמאי אוכלות משלו ואוכלות בתרומה אלא
לאו דאיתנים כי האי גוונא וקתני אוכלות
משלו ואוכלות בתרומה אמר רב אשי לעולם
אימא לך כל אונסא לא אכלה ודקא מעכבי
אינהו וברין הוא דאיבעי ליה למיתני לא
נשאו ובריה דתנא רישא בדידיה תנא נמי
סיפא בדידיה: אמר רבא ולענין גיטין אינו
כן אלאמא קסבר רבא אין אונס בגיטין מנא
ליה לרבא הא אילימא מהא דתנן ב"הרי
זה גיטין אם לא באחי מכאן ועד שנים
עשר חדש ומת בתוך שנים עשר חדש אינו
גט מת הוא דאינו גט הא חלה הרי זה גט
ודלמא לעולם אימא לך חלה נמי אינו גט
והיא גופא קמ"ל דאין גט לאחר מיתה אין
גט לאחר מיתה הא תנא ליה רישא ירהי
זה גיטין אם מתי הרי זה גיטין מחוליה זה
הרי זה גיטין לאחר מיתה לא אמר כלום
דלמא לאפוקי מדרבנמיני דתניא ורבתינו
התיורה להנשא ואמרין מאן רבתינו אמר
רב יהודה אמר שמואל כי דינא דשרו
משחא סברי לה כרבי יוסי דאמר זמנו של
שטר מוכיח עליו ואלא מסיפא וימעכשיו
אם לא באחי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך
שנים עשר חדש הרי זה גט מת והוא הרין
לחלה דלמא מת דוקא ולא ניהא ליה דתפול
קמי יבם אלא מוא דדהוא דאמר להו אי
לא אחינא מיכן ועד תלתין יומין ליהוי גיטא
אתא חזא בסוף תלתין יומין ופסקיה אמר אמר
להו חזו דאתאי חזו דאתאי אמר שמואל
לאו שמיא מתיא ודלמא אונסא דשכיח שאני
דכיון דאיבעי ליה לארנווי ולא אחני איהו
דאפסיד אנפשיה אלא רבא סברא
דנפשיה קאמר משום צנועות ומשום פרוצות
משום צנועות דאי אמרת לא לחזו גט
זימנין

נשאו ובריה דתנא רישא בדידיה תנא נמי
סיפא בדידיה: אמר רבא ולענין גיטין אינו
כן אלאמא קסבר רבא אין אונס בגיטין מנא
ליה לרבא הא אילימא מהא דתנן ב"הרי
זה גיטין אם לא באחי מכאן ועד שנים
עשר חדש ומת בתוך שנים עשר חדש אינו
גט מת הוא דאינו גט הא חלה הרי זה גט
ודלמא לעולם אימא לך חלה נמי אינו גט
והיא גופא קמ"ל דאין גט לאחר מיתה אין
גט לאחר מיתה הא תנא ליה רישא ירהי
זה גיטין אם מתי הרי זה גיטין מחוליה זה
הרי זה גיטין לאחר מיתה לא אמר כלום
דלמא לאפוקי מדרבנמיני דתניא ורבתינו
התיורה להנשא ואמרין מאן רבתינו אמר
רב יהודה אמר שמואל כי דינא דשרו
משחא סברי לה כרבי יוסי דאמר זמנו של
שטר מוכיח עליו ואלא מסיפא וימעכשיו
אם לא באחי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך
שנים עשר חדש הרי זה גט מת והוא הרין
לחלה דלמא מת דוקא ולא ניהא ליה דתפול
קמי יבם אלא מוא דדהוא דאמר להו אי
לא אחינא מיכן ועד תלתין יומין ליהוי גיטא
אתא חזא בסוף תלתין יומין ופסקיה אמר אמר
להו חזו דאתאי חזו דאתאי אמר שמואל
לאו שמיא מתיא ודלמא אונסא דשכיח שאני
דכיון דאיבעי ליה לארנווי ולא אחני איהו
דאפסיד אנפשיה אלא רבא סברא
דנפשיה קאמר משום צנועות ומשום פרוצות
משום צנועות דאי אמרת לא לחזו גט
זימנין

רבי יוסי דתני הכותב נכסיו לבטו לרין שימוב מהיום ולאחר
מיתה ואם לא כתב מהיום אינה מתנה רבי יוסי אומר אינו לרין:
ואלא מסיפא. נטר רבא דלון אונס בגיטין: הרי זה גט. ועל"ג
דלון אונס גדול ממיתה אלמלא אין אונס בגיטין והוא דין תלה:
דלמא מש דוקא. דכל עצמו שכתב לה זמן ממתן כן כתב לה שאל
ימות יהיה גט למפרע שלא חזוקק ליבא ובהאי אונסא לא נישא ליה
למיבטל גיטא אבל דאונסא אחרינא דניהא ליה לבטולי גיטא ביה אימא
לך יש אונס בגיטין: ופסקיה מברא. הנהר הפסקיה שהיתה המעבורת
חזר העיר ולא יכול לעבור: חזו דאחאי. שכתבי: לא שמיא מסיא.
יהוי גיטא ואם רצה תינשא לאחר וגם לכהונה נפסקת מהיום:
זימנין

נ א מ"י פ"ט מהל'
נידושין הל' ת סמג
עין נ טו"ש פ"ט פ"י
קמח פ"ר א:
ד ב מ"י ט"ז כ' ג'
טו"ש ט"ז פ"י כ'
ה ג מ"י ט"ז ח' סמג
ט טו"ש ט"ז ט"י
קמח פ"ר א:
ד מ"י ט"ז ח' סמג
ט טו"ש ט"ז ט"י קמח
פ"י ג'
ה מ"י ט"ז ח' טו"ש
ט ט"י ח':

תוספות ר"ד

אמר רבא ולענין גיטין אינו
כן. טענת אונס מועלת שאם
נתן גט לאשתו שאם לא
אבוא ולא זמן פלוגי יהא
גט. ונאנס ולא כ"י ה"ו ט'
ואין יכול לומר אונס
היימי. אלמא קסבר אין
אונס בגיטין. א"ר אמר
רבא וכן לענין גיטין.
אלמא קסבר יש אונס
בגיטין. ואע"ג דק"ל
הלכה כלישנא בתרא. הכי
הלכה כלישנא קמא דרבי
אמרין בגיטין בשמעתא
קמייתא כפי השולח. והרא
דא"ר אי לא שכיבא כמאן
ועד תלתין יומין ליהוי
גיטא כי משא יום תלתין
א"ל הוה טרוונא למאי
נדרש לה. אי משום אונס
אין אונס בגיטין. אלמא
קסבר לה להלמודא דאין
אונס בגיטין: